

Vragen en Antwoorden over de interpretatie
van

**het koninklijk besluit van 19 januari 2011
betreffende de veiligheid van speelgoed**

November 2012

Deze interpretatie van de reglementering werd opgesteld door de Dienst Consumentenveiligheid van de Federale Overheidsdienst Economie, K.M.O., Middenstand & Energie. Zij is gebaseerd op de teksten die het opstellen van de reglementering motiveerden, op de opgedane ervaring en op de bespreking van de reglementering in nationale en internationale werkgroepen.

De antwoorden in dit document zijn indicatief en hebben op zich geen kracht van wet.

De meest recente versie van dit document bevindt zich op de website:

<http://economie.fgov.be>

FEDERALE OVERHEIDSDIENST

Economie, K.M.O., Middenstand & Energie

Algemene Directie Kwaliteit en Veiligheid

Dienst Consumentenveiligheid

Koning Albert II-laan 16

1000 Brussel

<http://economie.fgov.be>

e-mail: safety.prod@economie.fgov.be

telefoon: 02 277 76 99

fax: 02 277 54 39

Deze uitgave bestaat eveneens in het Frans

Cette édition est aussi disponible en français

Inhoud

1. Toepassingsdomein

- 1.1. Wat is speelgoed ?
- 1.2. Moet speelgoed dat op de markt werd gebracht vóór 20 juli 2011 en niet conform is, in overeenstemming worden gebracht met het KB speelgoed van 19 januari 2011?

2. Verplichtingen van de marktdeelnemers

- 2.1. Wat zijn de verplichtingen van de fabrikanten?
- 2.2. Wat zijn de verplichtingen van de gemachtigden?
- 2.3. Wat zijn de verplichtingen van de importeurs?
- 2.4. Wat zijn de verplichtingen van de distributeurs?
- 2.5. Is de fabrikant verplicht om het technisch dossier over te maken aan de importeur?

3. Veiligheidsbeoordelingen

- 3.1. Wat is een veilig speelgoed?
- 3.2. Welke zijn de Belgische normen die de Europese geharmoniseerde normen inzake speelgoed omzetten ?
- 3.3. Waar vindt men de normen betreffende de veiligheid van speelgoed ?
- 3.4. Moet speelgoed de norm NBN EN 71 volgen?
- 3.5. Hoe kan de conformiteit van speelgoed worden aangetoond?
- 3.6. Welke problemen ondervindt men met een testrapport of een certificaat?

4. Essentiële veiligheidseisen

- 4.1. Is de CE-markering verplicht voor speelgoed?
 - 4.2. Waar en hoe moet de CE-markering aangebracht worden?
 - 4.3. Welke informatie moet het speelgoed vergezellen?
 - 4.4. Wat verstaat men onder het adres van de fabrikant en/of van de importeur, en waar moeten deze worden aangebracht?
 - 4.5. Mag men afkortingen gebruiken voor het adres?
 - 4.6. Moeten waarschuwingen voorafgegaan worden van het woord “Waarschuwing” of “Waarschuwingen”?
 - 4.7. In welke taal of talen moeten de aanwijzingen, waarschuwingen en gebruiksaanwijzing opgesteld zijn?
 - 4.8. Wat houdt de technische documentatie in?
 - 4.9. Wat houdt een EG-verklaring van overeenstemming in?
 - 4.10. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen het nieuw KB speelgoed van 19 januari 2011 en het oud KB speelgoed van 4 maart 2002?
 - 4.11. Mag speelgoed dat kennelijk bestemd is voor kinderen jonger dan 36 maanden de volgende waarschuwing dragen: “niet geschikt voor kinderen beneden de 36 maanden”?
 - 4.12. Moet er een waarschuwing staan op speelgoed dat niet bestemd is voor kinderen jonger dan 36 maanden?
 - 4.13. Zijn er specifieke eisen voor speelgoed dat bestemd is om in de mond te worden gestopt?
 - 4.14. Zijn knuffelbeesten altijd bestemd voor kinderen beneden de 36 maanden?
 - 4.15. Mag een aanwijzing in verband met de gebruiksleeftijd vermeld worden?
 - 4.16. Zijn gezelschapsspellen speelgoed?
 - 4.17. Is een step speelgoed?
-

- 4.18. Wat verstaat men onder een speeltoestel?
- 4.19. Moeten speeltoestellen van een waarschuwing voorzien zijn?
- 4.20. Wat verstaat men onder functioneel speelgoed?
- 4.21. Moet functioneel speelgoed van een waarschuwing voorzien zijn?
- 4.22. Wat verstaat men onder chemisch speelgoed?
- 4.23. Moet chemisch speelgoed van een waarschuwing voorzien zijn?
- 4.24. Worden skateboards en rolschaatsen als speelgoed aanzien?
- 4.25. Wat verstaat men onder waterspeelgoed?
- 4.26. Moet waterspeelgoed voorzien zijn van waarschuwingen?
- 4.27. Moet speelgoed in levensmiddelen voorzien zijn van waarschuwingen en een eigen verpakking hebben?
- 4.28. Is speelgoed dat op het moment van consumptie stevig aan een levensmiddel bevestigd is, toegelaten?
- 4.29. Moet speelgoed dat beschermingsmaskers en helmen imiteert, voorzien zijn van waarschuwingen?
- 4.30. Moet speelgoed dat bestemd is om boven een wieg, ledikantje of kinderwagen te worden bevestigd door middel van draden, koorden of riempjes, voorzien zijn van waarschuwingen?
- 4.31. Moeten verpakkingen voor geurstoffen in geurbordspelen, cosmeticasets en smaakspellen voorzien zijn van waarschuwingen?
- 4.32. Zijn plastic juwelen die gebruikt worden om te spelen uitgesloten uit de reglementering?
- 4.33. Moeten ballonnen voorzien zijn van waarschuwingen?
- 4.34. Zijn viltstiften en kleurpotloden speelgoed?
- 4.35. Zijn magneten in speelgoed toegelaten?

1. Toepassingsdomein

1.1. Wat is speelgoed ?

Een stuk speelgoed wordt gedefinieerd als elk product dat, al dan niet uitsluitend, ontworpen of bestemd is om door kinderen jonger dan 14 jaar bij het spelen te worden gebruikt.

De definitie van speelgoed vertoont de volgende criteria om te beslissen of een product onder het toepassingsdomein van de richtlijn valt:

- elk product dat ontworpen of bestemd is;
- al dan niet uitsluitend;
- om bij het spelen te worden gebruikt;
- door kinderen jonger dan 14 jaar.

De formulering van deze bepaling is lichtjes verschillend dan die van de definitie in het oude KB speelgoed. De uitdrukking “al dan niet uitsluitend” is aan de definitie toegevoegd om aan te geven dat het product niet uitsluitend voor spel bestemd hoeft te zijn om als speelgoed te worden beschouwd, maar dat het ook andere functies kan vervullen.

Bijvoorbeeld: een rugzak in de vorm van een pluchen beer wordt als speelgoed beschouwd, alsook een slaapzak in de vorm van een mals stuk speelgoed.

De belangrijkste moeilijkheid van deze definitie bestaat in het begrip “om bij het spelen te worden gebruikt” of “spelwaarde”. Voor een kind vertonen vrijwel al de voorwerpen een spelwaarde maar het is niet voor zover dat alle voorwerpen onder de definitie van speelgoed vallen. Om beschouwd te worden als speelgoed in de zin van de richtlijn moet de spelwaarde er bewust door de fabrikant aan gegeven zijn. De verklaring van de fabrikant over het bedoelde gebruik van het voorwerp is een criterium dat in beschouwing moet worden genomen, aangezien het bedoelde gebruik in de formulering zelf al wordt aangegeven. De woorden “kennelijk bestemd” die in richtlijn 88/378/EEG werden gebruikt, zijn evenwel vervangen en gewijzigd door de weglating van het woord “kennelijk”. Met andere woorden, het redelijkerwijze te verwachten gebruik dient als prioritair te worden beschouwd ten opzichte van de verklaring van de fabrikant over het bedoelde gebruik. Indien fabrikanten producten niet als speelgoed etiketteren, moeten zij deze beslissing kunnen motiveren.

Uitzondering: het besluit is **niet** van toepassing op volgend speelgoed:

1. voor openbaar gebruik bestemde speeltoestellen in speeltuinen;
 2. voor openbaar gebruik bestemde automatische speeltoestellen, al dan niet bediend met muntstukken;
 3. speelgoedvoertuigen met verbrandingsmotor;
 4. speelgoedstoommachines;
-

5. slingers (werptuigen) en katapulten.

Bovendien worden de onderstaande producten niet als speelgoed beschouwd volgens het koninklijk besluit betreffende de veiligheid van speelgoed.

1. Decoratieve voorwerpen voor feesten en festiviteiten.
2. Producten voor verzamelaars, mits op het product of de verpakking ervan zichtbaar en leesbaar is aangegeven dat het bestemd is voor verzamelaars van 14 jaar en ouder. Voorbeelden van deze categorie zijn :
 - a) gedetailleerde en natuurgetrouwe schaalmodellen;
 - b) bouwpakketten van gedetailleerde schaalmodellen;
 - c) folkloristische poppen en sierpoppen en andere soortgelijke artikelen;
 - d) historische replica's van speelgoed; en
 - e) imitaties van echte vuurwapens.
3. Sportartikelen, waaronder rolschaatsen en inlineskates, alsook skateboards bestemd voor kinderen met een lichaamsgewicht van meer dan 20 kg.
4. Fietsen met een maximale zadelhoogte van meer dan 435 mm, gemeten als de verticale afstand van de grond tot de top van het zadeloppervlak, met het zadel in een horizontale positie en de zadelpen geplaatst op de minimale insteekmarkering.
5. Autopedes en andere vervoermiddelen die ontworpen zijn voor sport of bestemd zijn voor gebruik op openbare wegen of openbare paden.
6. Elektrisch aangedreven voertuigen die bestemd zijn voor gebruik op openbare wegen of openbare paden, of trottoirs daarvan.
7. Watersportuitrusting die bestemd is voor gebruik in diep water en zwemleermiddelen voor kinderen, zoals zwemzitjes en zwemhulpmiddelen.
8. Puzzels van meer dan 500 stukjes.
9. Geweren en pistolen die gebruikmaken van samengeperst gas, met uitzondering van waterpistolen, en bogen voor het boogschieten met een lengte van meer dan 120 cm.
10. Vuurwerk, waaronder slaghoedjes die niet specifiek voor speelgoed zijn ontworpen.
11. Producten en spellen waarbij projectielen met een scherpe punt worden gebruikt, zoals werppijltjes met metalen punten.
12. Functionele onderwijsproducten, zoals elektrische fornuizen, strijkijzers en andere functionele producten, gevoed met een nominale spanning van meer dan 24 volt, die uitsluitend worden verkocht om onder toezicht van volwassenen voor leerdoeleinden te worden gebruikt.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

13. Producten die bestemd zijn voor gebruik voor onderwijsdoeleinden in scholen en in andere pedagogische omgevingen onder toezicht van een volwassen instructeur, zoals wetenschappelijk materiaal.
14. Elektronische apparatuur, zoals personal computers en spelconsoles, die wordt gebruikt om toegang te krijgen tot interactieve software, alsmede de bijbehorende randapparatuur, indien de elektronische apparatuur of de bijbehorende randapparatuur niet specifiek ontworpen is voor en gericht is op kinderen en op zichzelf geen spelwaarde heeft, zoals speciaal ontworpen personal computers, toetsenborden, joysticks of stuurwielen.
15. Interactieve software, bestemd voor ontspanning en vermaak, zoals computerspelletjes, alsmede de opslagmedia daarvan, zoals cd's.
16. Fopspenen.
17. Voor kinderen aantrekkelijke verlichtingsarmaturen.
18. Elektrische transformatoren voor speelgoed.
19. Modeaccessoires voor kinderen, die niet zijn bedoeld om mee te spelen.

1.2. Moet speelgoed dat op de markt werd gebracht vóór 20 juli 2011 en niet conform is, in overeenstemming worden gebracht met het KB speelgoed van 19 januari 2011?

Ja, speelgoed dat op de markt werd gebracht vóór 20/07/2011 en dat niet in overeenstemming is met het oude KB speelgoed, moet in overeenstemming met het KB speelgoed van 19/1/2011 worden gebracht.

Het oud KB van 4 maart 2002 betreffende de veiligheid van speelgoed werd op 20 juli 2011 opgeheven, met uitzondering van de eisen over de chemische eigenschappen van het deel II “Bijzondere gevaren” van bijlage II die op 20 juli 2013 zullen worden afgeschaft.

Het speelgoed dat conform is met het koninklijk besluit van 4 maart 2002 betreffende de veiligheid van speelgoed en dat voor 20 juli 2001 op de markt werd gebracht, mag op de markt blijven worden aangeboden.

2. Verplichtingen van de marktdeelnemers

2.1. Wat zijn de verplichtingen van de fabrikanten?

De fabrikant wordt gedefinieerd als elke natuurlijke of rechtspersoon die speelgoed vervaardigt of laat ontwerpen of vervaardigen, en dit speelgoed onder zijn naam of merknaam verhandelt.

Fabrikanten **moeten**:

- alvorens speelgoed in de handel te brengen, een **analyse verrichten** van de gevaren die het speelgoed kan opleveren (chemische, fysische, mechanische, elektrische, hygiënische, radioactieve en ontvlambaarheidsgevaren), en de potentiële blootstelling aan deze gevaren **beoordelen**;
- wanneer zij speelgoed in de handel brengen, **waarborgen** dat dit speelgoed is ontworpen en vervaardigd overeenkomstig:
 - de essentiële veiligheidseisen: geen gevaar opleveren voor de veiligheid of de gezondheid van de gebruikers of derden wanneer het overeenkomstig de bestemming ervan of bij gebruik dat gezien het gedrag van kinderen kan worden verwacht;
 - de bijzondere veiligheidseisen bedoeld in bijlage II van het koninklijk van 19 januari 2011;
- de technische documentatie **opstellen** die het geheel van relevante gegevens of bijzonderheden omvat over de middelen die de fabrikant gebruikt om ervoor te zorgen dat het speelgoed aan de veiligheidseisen voldoet;
- de toepasselijke **beoordelingsprocedure uitvoeren** ten behoeve van overeenstemming (zie vraag 3.5);
- een EG-verklaring van overeenstemming **opmaken** (die tenminste in het Frans, Nederlands, Duits of het Engels wordt opgesteld of vertaald) wanneer er werd aangetoond dat het stuk speelgoed aan de toepasselijke eisen voldoet. Ze wordt opgemaakt volgens het model in bijlage III bij het KB van 19 januari 2011;
- de CE-markering **aanbrengen** (zie vragen 4.1 et 4.2);
- de technische documentatie en de EG-verklaring van overeenstemming **bewaren** gedurende een periode van 10 jaar nadat het speelgoed in de handel is gebracht (dat wil zeggen nadat het voor het eerst in de Gemeenschap op de markt aangeboden werd);
- **ervoor zorgen** dat zij beschikken over procedures om de overeenstemming van hun serieproductie te blijven waarborgen;
- steekproeven **uitvoeren** op het verhandelde speelgoed indien dit (gezien de risico's van het speelgoed) passend wordt geacht;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- een register **bijhouden** en de klachten **onderzoeken** over speelgoed dat niet in overeenstemming is en teruggeroepen speelgoed en de distributeurs op de hoogte houden van dergelijk toezicht;
- **ervoor zorgen** dat op hun speelgoed een type-, partij-, serie- of modelnummer, dan wel een ander identificatiemiddel is aangebracht, of wanneer dit door de omvang of aard van het speelgoed niet mogelijk is, dat de vereiste informatie op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document is vermeld;
- hun naam, geregistreerde handelsnaam of hun geregistreerde merknaam en het contactadres op het speelgoed **vermelden**, of wanneer dit niet mogelijk is, op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document. Het adres geeft één enkel punt aan waar contact met de fabrikant opgenomen kan worden (zie vraag 4.4);
- **erop toezien** dat het speelgoed vergezeld gaat van instructies en informatie aangaande de veiligheid, in een taal of talen die de consumenten gemakkelijk kunnen begrijpen, zoals bepaald door de betrokken lidstaat waarin het stuk speelgoed op de markt wordt gebracht. Voor de Belgische markt moeten de waarschuwingen, de veiligheidsvoorschriften, de etikettering en de gebruiksaanwijzing tenminste in de taal of talen van het taalgebied waar het speelgoed op de markt wordt aangeboden (Frans, Nederlands, en/of Duits);
- onmiddellijk de nodige corrigerende maatregelen **nemen** als een speelgoed niet in overeenstemming is met de wetgeving:
 - het speelgoed in overeenstemming **brengen**, het uit de handel **nemen** of het speelgoed **terugroepen** tot bij de consument;
 - de bevoegde autoriteiten **informer**en indien het speelgoed een risico vertoont;
- alle benodigde informatie en documentatie **verstrekken** om de overeenstemming van het speelgoed aan te tonen, in een taal die deze autoriteit gemakkelijk kan begrijpen, en op verzoek van deze autoriteit **medewerking verlenen** aan maatregelen ter uitschakeling van de risico's van het door hen in de handel gebracht speelgoed;
- de andere marktdeelnemers van de toeleveringsketen van hun speelgoed **identificeren**.

2.2. Wat zijn de verplichtingen van de gemachtigden?

Een gemachtigde wordt gedefinieerd als elke in de Gemeenschap gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die schriftelijk door een fabrikant is gemachtigd om namens hem specifieke taken te vervullen.

Een fabrikant mag per schriftelijk mandaat een gemachtigde aanstellen.

De volgende taken mogen NIET aan de gemachtigde worden toevertrouwd:

- waarborgen dat het op de markt gebrachte speelgoed werd ontworpen en vervaardigd overeenkomstig de essentiële veiligheidseisen
 - het opstellen van de technische documentatie.
-

De gemachtigde voert de **taken** uit die gespecificeerd zijn in het mandaat dat hij van de fabrikant heeft ontvangen. Het mandaat laat de gemachtigde toe ten minste:

- de EG-verklaring van overeenstemming en de technische documentatie **ter beschikking houden** van de toezichtautoriteiten voor een periode van 10 jaar nadat het speelgoed in de handel is gebracht;
- een bevoegde autoriteit van een lidstaat van de Europese Unie op grond van een met redenen omkleed verzoek van die autoriteit alle benodigde informatie en documentatie **verstrekken** om de overeenstemming van het speelgoed aan te tonen;
- **medewerking verlenen** op verzoek van de bevoegde nationale instanties van een lidstaat van de Europese Unie aan eventuele maatregelen ter uitschakeling van de risico's van speelgoed dat onder hun mandaat valt.

De gemachtigde is niet verplicht om zijn gegevens op het product te zetten maar het feit dat hij een gemachtigde heeft, ontslaat de fabrikant niet van de andere verplichtingen (zoals zijn eigen gegevens te plaatsen, enz.).

2.3. Wat zijn de verplichtingen van de importeurs?

De **importeur** wordt gedefinieerd als elke in de Gemeenschap gevestigde natuurlijke of rechtspersoon die speelgoed uit een derde land in de Gemeenschap in de handel brengt.

Importeurs **mogen**:

- alleen speelgoed in de handel **brengen** dat conform is;
- het speelgoed **niet in de handel brengen** wanneer zij van mening zijn of redenen hebben om aan te nemen dat speelgoed niet in overeenstemming is.

Importeurs **moeten**:

- **erop toezien** dat de fabrikant de juiste beoordelingsprocedure ten behoeve van de overeenstemming heeft uitgevoerd;
- gedurende 10 jaar een kopie van de EG-verklaring van overeenstemming **ter beschikking houden**;
- **ervoor zorgen** dat de fabrikant de technische documentatie over het product heeft opgesteld en dat deze op verzoek aan de markttoezichtautoriteiten kan worden verstrekt;
- **erop toezien** dat het speelgoed voorzien is van een type-, partij-, serie- of modelnummer, de CE-markering, en de naam, geregistreerde handelsnaam of geregistreerde merknaam en het contactadres van de fabrikant;
- de fabrikant en de markttoezichtautoriteiten **op de hoogte stellen** wanneer het speelgoed een risico vertoont;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- hun naam, geregistreerde handelsnaam of hun geregistreerde merknaam en contactadres op het speelgoed **vermelden**, of wanneer dit niet mogelijk is, op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document;
- **ervoor zorgen** dat het speelgoed vergezeld gaat van instructies en informatie aangaande de veiligheid, in een taal of talen die de consumenten gemakkelijk kunnen begrijpen, zoals bepaald door de betrokken lidstaat waarin het stuk speelgoed op de markt wordt gebracht;
- **zorgen** voor een zodanige opslag- en vervoersomstandigheden dat de overeenstemming van het speelgoed niet in het gedrang komt;
- steekproeven **uitvoeren** op verhandeld speelgoed indien dit rekening houdend met de risico's van het speelgoed passend wordt geacht;
- klachten, speelgoed dat niet in overeenstemming is en teruggeroepen speelgoed **onderzoeken** en daarvan zo nodig een register **bijhouden**, en de distributeurs op de hoogte houden van dit toezicht;
- als het speelgoed niet in overeenstemming is met de reglementering, onmiddellijk de nodige corrigerende maatregelen **nemen** om:
 - het speelgoed in overeenstemming te **brengen**, of zo nodig uit de handel te **nemen** of **terug te roepen** tot bij de consument;
 - de bevoegde autoriteiten onmiddellijk **op hoogte te brengen** indien het speelgoed een risico vertoont;
- alle benodigde informatie en documentatie **verstrekken** om de overeenstemming van het speelgoed aan te tonen, in een taal die deze autoriteit gemakkelijk kan begrijpen en op verzoek van deze autoriteit **medewerking verlenen** aan maatregelen ter uitschakeling van de risico's van het door hen in de handel gebracht speelgoed;
- de andere marktdeelnemers van de toeleveringsketen van elk speelgoed **identificeren**.

2.4. Wat zijn de verplichtingen van de distributeurs?

De **distributeur** wordt gedefinieerd als elke natuurlijke of rechtspersoon in de toeleveringsketen, verschillend van de fabrikant of de importeur, die speelgoed op de markt aanbiedt.

Distributeurs **moeten**:

- **controleren** of het speelgoed voorzien is van de vereiste overeenstemmingsmarkering(en);
 - **controleren** of de instructies en informatie aangaande de veiligheid in de passende talen staan;
 - **controleren** of de fabrikant wel een identificatiemiddel op het speelgoed heeft aangebracht en dat de namen, de geregistreerde handelsnamen of de geregistreerde
-

merkenamen en de adressen van de fabrikant en de importeur goed op het speelgoed worden vermeld, of indien het onmogelijk is, op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document;

- **ervoor zorgen** dat speelgoed **niet in de handel wordt gebracht** wanneer zij van mening zijn of redenen hebben om aan te nemen dat speelgoed niet conform is;
- de fabrikant of de importeur, en de markttoezichtautoriteiten **op de hoogte brengen** wanneer het speelgoed een risico vertoont;
- als het speelgoed niet in overeenstemming is met de reglementering, de nodige corrigerende maatregelen **nemen** om:
 - het speelgoed in overeenstemming te **brengen**, of zo nodig uit de handel te **nemen** of **terug te roepen** tot bij de consument;
 - de bevoegde autoriteiten onmiddellijk **op hoogte te brengen** indien het speelgoed een risico vertoont;
- alle benodigde informatie en documentatie **verstrekken** om de overeenstemming van het speelgoed aan te tonen, in een taal die deze autoriteit gemakkelijk kan begrijpen en op verzoek van deze autoriteit **medewerking verlenen** aan maatregelen ter uitschakeling van de risico's van het door hen op de markt aangeboden speelgoed;
- **zorgen** voor zodanige opslag- en vervoersomstandigheden dat de overeenstemming van het speelgoed niet in het gedrang komt;
- alle marktdeelnemers **kunnen identificeren** die hen speelgoed hebben geleverd en al deze aan wie zij speelgoed hebben geleverd.

2.5. Is de fabrikant verplicht om het technisch dossier over te maken aan de importeur?

De importeur moet waarborgen dat de fabrikant de technische documentatie betreffende het product heeft opgemaakt. Het KB verplicht de fabrikant niet om het technische dossier over te maken aan de importeur. In het geval waarbij de fabrikant deze informatie niet wenst door te geven, en opdat de importeur zich in overeenstemming met deze verplichting zou kunnen brengen, volstaat het dat de fabrikant schriftelijk verklaart dat hij het technisch dossier ter beschikking houdt van de bevoegde autoriteiten.

In het geval waarbij de importeur het speelgoed op de markt wenst te brengen onder zijn eigen naam of zijn eigen merknaam, wordt hij fabrikant en moet hij dus zijn verplichtingen nakomen. De importeur-fabrikant is verplicht de technische documentatie te bewaren, hetgeen impliceert dat de fabrikant buiten de Europese Gemeenschap deze informatie aan de importeur moet overmaken. Bij weigering moet de importeur zijn verantwoordelijkheden opnemen en de invoering stoppen.

3. Veiligheidsbeoordelingen

3.1. Wat is een veilig speelgoed?

Een veilig speelgoed is een speelgoed dat aan de essentiële veiligheidseisen voldoet, d.w.z. aan de **algemene veiligheidseisen** en aan de **bijzondere veiligheidseisen**.

Wat de **algemene veiligheidseisen** betreft mogen speelgoed, met in begrip van de chemische stoffen die het bevat, bij gebruik overeenkomstig de bestemming ervan of bij gebruik dat gezien het gedrag van kinderen kan worden verwacht, geen gevaar voor de veiligheid of gezondheid van gebruikers of derden opleveren.

Er wordt, in het bijzonder bij speelgoed dat bestemd is om te worden gebruikt door kinderen jonger dan zesendertig maanden of door andere nader omschreven leeftijdsgroepen, rekening gehouden met de vaardigheden van de gebruikers, en in voorkomend geval, van degenen onder wier toezicht zij het speelgoed gebruiken.

Op etiketten die op het speelgoed zijn aangebracht wordt de aandacht van de gebruikers of van degenen onder wier toezicht zij het speelgoed gebruiken, gevestigd op de inherente gevaren en risico's van schade die aan het gebruik van het speelgoed verbonden zijn en op de wijze waarop deze kunnen worden voorkomen.

De **bijzondere veiligheidseisen** worden in bijlage II van het KB opgenomen. Deze eisen omvatten resultateisen en impliceren de volgende aspecten:

- fysische en mechanische eigenschappen;
- ontvlambaarheid;
- chemische eigenschappen;
- elektrische eigenschappen;
- hygiëne;
- radioactiviteit.

3.2. Welke zijn de Belgische normen die de Europese geharmoniseerde normen inzake speelgoed omzetten ?

Het zijn de normen NBN EN 71 betreffende de veiligheid van speelgoed en de norm NBN EN 50088 betreffende de veiligheid van elektrisch speelgoed.

3.3. Waar vindt men de normen betreffende de veiligheid van speelgoed ?

De normen kunnen gekocht of geraadpleegd worden bij het Bureau voor Normalisatie:

Bureau voor Normalisatie - NBN

Birminghamstraat 131

1070 Brussel

Tel.: 02 738 01 11 – website : www.nbn.be

3.4. Moet speelgoed de norm NBN EN 71 volgen?

Neen, maar speelgoed dat geheel overeenstemt met een nationale norm van een lidstaat van de Europese Unie, die een omzetting is van een geharmoniseerde norm (de norm EN 71 in dit geval), waarvan de referentie in het Publicatieblad van de Europese Unie is gepubliceerd, wordt verondersteld te voldoen aan de bepalingen van het besluit over speelgoed.

Speelgoed dat niet of slechts gedeeltelijk overeenstemt met de bovenvermelde norm mag niettemin van de CE-markering worden voorzien op voorwaarde dat een model ervan het voorwerp is geweest van een EG-typeonderzoek en door een aangemelde instantie goedgekeurd werd (zie vraag 3.5 en onze lijst van aangemelde instanties).

3.5. Hoe kan de conformiteit van speelgoed worden aangetoond?

De fabrikant heeft 2 mogelijkheden om de conformiteit van het speelgoed aan te tonen:

- hij zorgt ervoor dat zijn product volledig voldoet aan de speelgoednormen van de serie EN 71. Om dit aan te tonen kan hij zelf het speelgoed testen indien hij hiervoor de nodige bekwaamheden bezit of een testverslag laten opmaken door een bekwaam laboratorium waarin wordt aangetoond dat het speelgoed voldoet aan de veiligheidsnormen voor speelgoed, of
- hij volgt niet of slechts gedeeltelijk de van toepassing zijnde geharmoniseerde normen of de norm dekt niet alle risico's van het product. Hij moet dan een EG-typeonderzoek laten uitvoeren door een aangemelde instantie. Het is de procedure waarbij een erkende instantie vaststelt en bevestigt dat het model van een speelgoed, vooraleer het op de markt wordt gebracht, voldoet aan de fundamentele veiligheidsvoorschriften. De fabrikant moet ervoor zorgen (en kunnen bewijzen) dat zijn speelgoed overeenkomt met het erkende model (conformiteit met het type op basis van de interne productiecontrole).

De aangemelde instantie onderzoekt de door de aanvrager voorgelegde documenten en gaat na of deze in orde zijn. Zij gaat na of het speelgoed geen gevaar oplevert voor de veiligheid en/of gezondheid en voert de gepaste onderzoeken en testen uit om na te gaan

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

of het model aan de essentiële veiligheidsvereisten beantwoordt door zoveel mogelijk de normen voor de veiligheid van speelgoed toe te passen. Zij kan bijkomende exemplaren van het model vragen. De aangemelde instantie levert voor conform speelgoed een certificaat van EG-typeonderzoek af.

De fabrikant moet in beide gevallen een technisch dossier of een technisch verslag ter beschikking houden voor controle. Hij brengt zelf de CE-markering op het speelgoed aan.

3.6. Welke problemen ondervindt men met een testrapport of een certificaat?

Te vaak is het onmogelijk om een certificaat/rapport aan een product te koppelen. De volledige naam of de referentie en de naam van het model moeten vermeld zijn. Het is wenselijk dat het rapport een foto van het product bevat (of ten minste een beschrijving van het product).

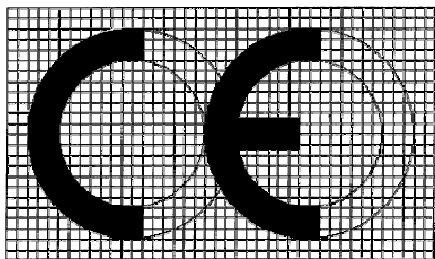
In het geval waarbij het product buiten de Gemeenschap wordt vervaardigd, is het voor een Europese importeur die een speelgoed op de markt brengt onder zijn eigen naam of zijn eigen merknaam (die dan fabrikant wordt), de fabrikant buiten de Gemeenschap die het document moet leveren dat het mogelijk maakt om een verband te leggen tussen zijn product en dat verkocht door de Europese fabrikant.

4. Essentiële veiligheidseisen

4.1. Is de CE-markering verplicht voor speelgoed?

Ja, de CE-markering is verplicht op speelgoed. Hiermee verklaart de fabrikant dat het speelgoed beantwoordt aan de toepasselijke eisen. De CE-markering wordt aangebracht vooraleer het speelgoed in de handel wordt gebracht. Deze mag gevolgd worden door een pictogram of elke andere markering die een risico of een bijzonder gebruik aangeeft.

Indien het speelgoed met betrekking tot bepaalde aspecten onder andere reglementeringen valt die eveneens voorzien in het aanbrengen van de CE-markering, geeft de fabrikant door het plaatsen van deze markering aan dat het speelgoed ook aan de voorschriften van deze andere reglementeringen voldoet.

4.2. Waar en hoe moet de CE-markering aangebracht worden?

De CE-markering wordt zichtbaar, leesbaar en onuitwisbaar op het speelgoed, op een daaraan bevestigd etiket of op de verpakking aangebracht. Bij klein speelgoed en speelgoed bestaande uit kleine onderdelen mag de CE-markering in plaats daarvan op een etiket of in een bijgesloten mededeling worden vermeld. Als dat technisch onmogelijk is bij speelgoed dat in toonbankdisplays wordt verkocht, en op voorwaarde dat de toonbankdisplay oorspronkelijk diende als verpakking van het speelgoed, mag deze informatie op de toonbankdisplay worden vermeld.

Als het speelgoed verpakt is en de CE-markering van buiten de verpakking niet zichtbaar is, moet de CE-markering ten minste op de verpakking staan.

4.3. Welke informatie moet het speelgoed vergezellen?

Speelgoed moet worden vergezeld van volgende informatie (indien van toepassing):

- een **type-, partij-, serie- of modelnummer, dan wel een ander identificatiemiddel** moet op het speelgoed worden aangebracht. Wanneer dit door de omvang of aard van het speelgoed niet mogelijk is, mag de vereiste informatie op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document vermeld worden;

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

- de **namen, geregistreerde handelsnamen of geregistreerde merknamen en de contactadressen van de fabrikant en van de importeur** moeten op het speelgoed worden vermeld. Wanneer dit niet mogelijk is, mag deze informatie op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document worden vermeld. Het adres van de fabrikant geeft één enkel punt aan waar contact met hem opgenomen kan worden;
- de **CE-markering** wordt op het speelgoed, op een daaraan bevestigd etiket of op de verpakking aangebracht. Bij klein speelgoed, speelgoed bestaande uit kleine onderdelen en bij speelgoed dat in toonbankdisplays wordt verkocht, zijn andere mogelijkheden toegestaan (zie vraag 4.2);
- het speelgoed gaat vergezeld van **instructies en informatie aangaande de veiligheid**;
- wanneer dit voor een veilig gebruik van het speelgoed nodig is, dient het speelgoed voorzien te zijn van **waarschuwingen**. De waarschuwingen moeten aangeven welke beperkingen aan de gebruikers worden gesteld. Deze beperkingen omvatten ten minste minimum- of maximumleeftijd voor het gebruik en, in voorkomende geval, de nodige vaardigheden, het maximum- of minimumgewicht van de gebruikers en het voorschrift dat het speelgoed uitsluitend onder toezicht van volwassenen mag worden gebruikt.

Voor verschillende categorieën speelgoed¹, vermeld in bijlage V, deel B van het KB, worden specifieke waarschuwingen opgelegd. De specifieke waarschuwingen mogen niet strijdig zijn met het gebruik van het speelgoed waarvoor het bestemd is, zoals bepaald door de functie, afmetingen en kenmerken daarvan.

De waarschuwingen moeten duidelijk zichtbaar, makkelijk leesbaar, in begrijpelijke taal en nauwgezet op het speelgoed, op een daarop aangebracht etiket of op de verpakking en, in voorkomend geval, in de bijgevoegde gebruiksaanwijzing worden vermeld. In het geval van klein speelgoed dat zonder verpakking wordt verkocht, worden passende waarschuwingen op het speelgoed aangebracht.

Waarschuwingen die bepalend zijn voor de beslissing om het speelgoed te kopen, zoals die waarin de minimum- en maximumleeftijd voor gebruikers is vermeld en de andere specifieke waarschuwingen, moeten duidelijk zichtbaar voor de consument zijn voordat hij tot aankoop overgaat, ook als de aankoop online gebeurt.

¹ 1. Speelgoed dat bestemd is voor gebruik door kinderen jonger dan 36 maanden;
2. Speeltoestellen;
3. Functioneel speelgoed;
4. Chemisch speelgoed;
5. Schaatsen, rolschaatsen, inlineskates, skateboards, autopeds en speelgoedfietsen voor kinderen;
6. Waterspeelgoed;
7. Speelgoed in levensmiddelen;
8. Imitaties van beschermingsmaskers en helmen;
9. Speelgoed dat bestemd is om boven een wieg, ledigkantje of kinderwagen te worden bevestigd door middel van draden, koorden of riempjes;
10. Verpakkingen voor geurstoffen in geurbordspellen, cosmeticasetten en smaakspellen.

	Identificatie speelgoed	Naam & adres	CE-markering	Instructies & informatie over veiligheid	Waarschuwing
Speelgoed	X	X	X	X	X ⁽⁴⁾
Verpakking	X ¹	X ¹	X ⁽⁶⁾	X	X
Document	X ¹	X ¹	X ²	X	X ⁵
Bevestigd etiket			X ⁽²⁾	X	X
Toonbankdisplay			X ³		

1: Wanneer dit op het speelgoed door de omvang of aard niet mogelijk is;

2: Bij klein speelgoed of speelgoed met kleine onderdelen;

3: Als technisch onmogelijk is en indien toonbankdisplay gebruikt wordt als verpakking;

4: Bij klein speelgoed dat zonder verpakking wordt verkocht;

5: in voorkomend geval;

6: Als speelgoed verpakt is en de CE-markering van buiten de verpakking niet zichtbaar is, wordt deze markering minstens op de verpakking gezet.

Het geheel van kruisjes moet met een "of" geïnterpreteerd worden.

X^y: enkel in geval y.

X^(y): in het algemeen voor elk speelgoed en voor geval y.

4.4. Wat verstaat men onder het adres van de fabrikant en/of van de importeur, en waar moeten deze worden aangebracht?

De door de Belgische overheid vereiste gegevens zijn:

- de firmanaam;
- de straat en het nummer (of postbus en nummer);
- de postcode;
- de stad;
- het land.

Ze hebben tot doel de fabrikant snel te kunnen contacteren, dit zowel door de consument als door de overheid. Het adres geeft één enkel punt aan waar contact met de fabrikant opgenomen kan worden.

Van de vereiste gegevens kan worden afgeweken indien de fabrikant een document kan voorleggen opgesteld door een bevoegde overheid van zijn lidstaat, waarin verklaard wordt dat de gegevens die hij vermeldt voor die lidstaat volstaan.

Een internetsite is een bijkomende informatie maar niet voldoende als adres.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

Het adres van de fabrikant of de importeur moet op het speelgoed worden aangebracht, of, wanneer dat niet mogelijk is, op zijn verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document.

4.5. Mag men afkortingen gebruiken voor het adres?

Afkortingen mogen gebruikt worden op voorwaarde dat de woorden identificeerbaar blijven.

Bijv.: “In.” voor laan of “NV” voor naamloze vennootschap

4.6. Moeten waarschuwingen voorafgegaan worden van het woord “Waarschuwing” of “Waarschuwingen”?

Ja, de waarschuwingen moeten worden voorafgegaan door het woord “Waarschuwing” of “Waarschuwingen”. Waarschuwingen moeten worden gegeven als dat noodzakelijk is voor het veilig gebruik van het speelgoed.

4.7. In welke taal of talen moeten de aanwijzingen, waarschuwingen en gebruiksaanwijzing opgesteld zijn?

De waarschuwingen, veiligheidsvoorschriften, etikettering en gebruiksaanwijzing die het speelgoed bestemd om op de Belgische markt aangeboden te worden, vergezellen, worden ten minste opgesteld in de taal of de talen van het taalgebied waar het speelgoed op de markt wordt aangeboden.

Indien de aanwijzingen geen enkele invloed hebben op de veiligheid is het niet nodig om ze te vertalen krachtens de veiligheidsreglementen. Bijvoorbeeld: indien op de verpakking van een pop “red hair” staat, is het niet nodig om het door “rood haar” te vertalen.

Voor speelgoed die een doelgroep heeft in een welbepaalde taal, kunnen de instructies en waarschuwingen in de taal van deze doelgroep opgesteld worden.

Bijv.: gezelschapsspelen, een pop die Nederlands spreekt,...

4.8. Wat houdt de technische documentatie in?

De technische documentatie met namelijk de volgende elementen inhouden:

1. een uitvoerige beschrijving van het ontwerp en de vervaardiging, met inbegrip van een lijst van de in het speelgoed gebruikte bestanddelen en materialen, alsook de veiligheidsinformatiebladen van de gebruikte chemische stoffen, die door de leveranciers van die stoffen moeten worden verstrekt;
2. de uitgevoerde veiligheidsbeoordeling(en): de analyse van de gevaren die het speelgoed kan opleveren en de beoordeling van de potentiële blootstelling aan deze gevaren;

3. een beschrijving van de gevolgde beoordelingsprocedure ten behoeve van de overeenstemming;
4. een kopie van de EG-verklaring van overeenstemming;
5. het adres van de plaatsen van vervaardiging en opslag;
6. kopieën van de documenten die de fabrikant aan de aangemelde instantie heeft verstrekt, indien gebruik is gemaakt van de diensten van een dergelijke instantie;
7. testverslagen en een beschrijving van de middelen waarmee de fabrikant de overeenstemming van de productie met de geharmoniseerde normen waarborgt, indien de fabrikant gebruik heeft gemaakt van de procedure voor interne productiecontrole (bedoeld in artikel 17, § 2);
8. een kopie van het certificaat van EG-typeonderzoek, een beschrijving van de middelen waarmee de fabrikant de overeenstemming van de productie met het in het certificaat van EG-typeonderzoek beschreven producttype waarborgt, en kopieën van de documenten die de fabrikant aan een aangemelde instantie heeft verstrekt, indien de fabrikant het speelgoed heeft onderworpen aan EG-typeonderzoek en de procedure voor de overeenstemming met het type (bedoeld in artikel 17, § 3) heeft gevolgd.

4.9. Wat houdt een EG-verklaring van overeenstemming in?

De EG-verklaring van overeenstemming bestaat uit:

1. Nr. ... (uniek identificatienummer van het speelgoed):
2. Naam en adres van de fabrikant of zijn gemachtigde:
3. Deze verklaring van overeenstemming wordt verstrekt onder volledige verantwoordelijkheid van de fabrikant:
4. Voorwerp van de verklaring (beschrijving aan de hand waarvan het speelgoed kan worden getraceerd). Hierin is ook een afbeelding in kleur opgenomen die voldoende duidelijk is om het speelgoed te kunnen identificeren;
5. Het in punt 4 beschreven voorwerp is in overeenstemming met de desbetreffende communautaire harmonisatiewetgeving;
6. Vermelding van de toegepaste geharmoniseerde norm(en) of van de specificatie(s) waarop de overeenstemmingsverklaring betrekking heeft:
7. (Indien van toepassing) De aangemelde instantie ... (naam, nummer) ... heeft een ... (werkzaamheden beschrijven) ... uitgevoerd en het certificaat verstrekt...
8. Aanvullende informatie:
 - Ondertekend voor en namens:
 - (plaats en datum van afgifte);

- (naam, functie) (handtekening)

4.10. Wat zijn de belangrijkste verschillen tussen het nieuw KB speelgoed van 19 januari 2011 en het oud KB speelgoed van 4 maart 2002?

Door de technologische ontwikkelingen op de speelgoedmarkt ontstonden nieuwe vragen en bezorgdheden van de consument in verband met de veiligheid van speelgoed. De ervaring met het oude KB speelgoed heeft geleerd dat de veiligheidseisen moesten worden bijgewerkt en aangevuld. We geven hier een aantal belangrijke nieuwigheden zonder de volledigheid na te streven.

Het nieuwe KB speelgoed bevat nieuwe en strengere eisen aangaande de volgende aspecten:

- de **definitie van speelgoed** is licht gewijzigd (zie vraag 1.1);
 - **verplichtingen voor de marktdeelnemers**, namelijk de fabrikanten, importeurs en distributeurs (zie vragen 2.1 tot 2.4), waaronder:
 1. de fabrikanten moeten de verschillende gevaren die het speelgoed kan opleveren analyseren en de potentiële blootstelling aan deze gevaren beoordelen;
 2. de fabrikant moet de vereiste technische documentatie opstellen en moet deze 10 jaar bewaren;
 3. de fabrikant moet de toepasselijke beoordelingsprocedure uitvoeren;
 4. de fabrikant stelt een EG-verklaring van overeenstemming op en moet deze 10 jaar bewaren;
 5. de fabrikant zorgt ervoor dat op zijn speelgoed een type-, partij-, serie- of modelnummer, dan wel een ander identificatiemiddel is aangebracht;
 6. de importeur moet waarborgen dat de fabrikant wel degelijk de informatie in punten 2, 3 en 4 heeft opgesteld;
 7. de importeur houdt gedurende 10 jaar een kopie van de EG-verklaring van overeenstemming bij;
 8. de naam, geregistreerde handelsnaam of geregistreerde merknaam en het contactadres van zowel de fabrikant als de importeur moeten op het speelgoed worden aangebracht, of wanneer dit niet moeilijk is op de verpakking of in een bij het speelgoed gevoegd document;
 9. ook de distributeur heeft verschillende verplichtingen om alleen veilig speelgoed op de markt te brengen (zie vraag 2.4);
-

- **fysische en mechanische eigenschappen**, waaronder:
 - vereisten over kleine deeltjes van speelgoed bestemd voor kinderen jonger dan 36 maanden, zijn ook van toepassing op speelgoed dat bestemd is om in de mond te worden gestopt, ongeacht de leeftijdsdoelgroep;
 - speelgoed mag geen enkel risico van verstikking opleveren door afsluiting van de luchtstroom als gevolg van niet alleen externe (van de mond en neus) maar ook interne obstructie (door voorwerpen die in de mond of keelholte of bij de ingang van de lagere luchtwegen klem zitten);
 - speelgoed dat ontworpen is om geluid te produceren, is zodanig ontworpen en vervaardigd dat de maximumwaarden van het geproduceerde impulsgeluid en continu geluid het gehoor van kinderen niet kan beschadigen;
 - speelgoed dat op het moment van consumptie stevig aan een levensmiddel bevestigd is op zodanige wijze dat het levensmiddel moet worden geconsumeerd om rechtstreeks toegang te krijgen tot het speelgoed, is verboden (zie vraag 4.28);
- **chemische stoffen** in speelgoed:
 - stoffen geklasseerd als kankerverwekkend, mutageen of giftig voor de voortplanting (CMR) van categorieën 1A, 1B of 2 mogen niet gebruikt worden in speelgoed (voor bepaalde stoffen zijn er een aantal uitzonderingen);
 - nikkel in roetsvrij staal is toegelaten;
 - het gebruik van nitrosamines en nitroseerbare stoffen is verboden in speelgoed bestemd voor gebruik door kinderen onder de 36 maanden en in ander speelgoed dat bedoeld is om in de mond genomen te worden, als de migratie van de stoffen gelijk is aan of groter is dan 0,05 mg/kg voor nitrosamines en 1 mg/kg voor nitroseerbare stoffen;
 - het gebruik van 55 allergene geurstoffen in speelgoed is verboden (zie bijlage II van het KB speelgoed, deel III Chemische eigenschappen, punt 10);
 - de etikettering van 11 allergene geurstoffen is verplicht (zie bijlage II van het KB speelgoed, deel III Chemische eigenschappen, punt 10);
 - er zijn nieuwe migratielimieten voor verschillende elementen in speelgoed (zie bijlage II van het KB speelgoed, deel III Chemische eigenschappen, punt 12);
- strengere vereisten inzake **hygiëne** voor speelgoed bestemd voor kinderen jonger dan 36 maanden;
- een groter aantal categorieën speelgoed moet bepaalde specifieke waarschuwingen dragen.

4.11. Mag speelgoed dat kennelijk bestemd is voor kinderen jonger dan 36 maanden de volgende waarschuwing dragen: "niet geschikt voor kinderen beneden de 36 maanden"?

Nee, wanneer het speelgoed voor kinderen jonger dan 36 maanden bestemd is, is het verboden deze waarschuwing aan te brengen. Het plaatsen van deze waarschuwing zou betekenen dat men de ouders van een potentieel risico voor de kinderen onder de 36 maanden verwittigt, hetgeen strijdig is met het gebruik waarvoor het speelgoed bestemd is door zijn functies, zijn afmetingen of zijn eigenschappen en dus ook strijdig met de essentiële veiligheidseisen.

4.12. Moet er een waarschuwing staan op speelgoed dat niet bestemd is voor kinderen jonger de 36 maanden?

Op speelgoed dat niet bestemd is voor kinderen jonger dan 36 maanden maar dat voor hen gevaarlijk kan zijn, wordt een waarschuwing aangebracht, bijvoorbeeld: "Niet geschikt voor kinderen jonger dan 36 maanden" of "Niet geschikt voor kinderen jonger dan drie jaar", dan wel het volgende pictogram:

Deze waarschuwingen gaan vergezeld van een beknopte aanduiding van het specifieke gevaar waarop deze voorzorg is gebaseerd, die in de gebruiksaanwijzing kan worden opgenomen. **De oorzaak van deze waarschuwing moet worden aangewezen, alsmede het risico** (bijvoorbeeld: opgelet, kleine onderdelen die kunnen worden ingeslikt, verstikkingsrisico).

Dit punt is niet van toepassing op speelgoed dat gezien de functie, afmetingen, eigenschappen of kenmerken dan wel om andere gegronde redenen duidelijk niet geschikt is voor kinderen jonger dan 36 maanden. In dat geval is het zelfs af te raden om deze waarschuwing aan te brengen.

4.13. Zijn er specifieke eisen voor speelgoed dat bestemd is om in de mond te worden gestopt?

Speelgoed dat bestemd is om in de mond te worden gestopt, alsook voor de onderdelen en afneembare delen daarvan, moeten groot genoeg zijn om niet te kunnen worden ingeslikt of ingeademd, zelfs als het product niet voor kinderen jonger dan 36 maanden bestemd is.

Op speelgoed dat bestemd is om in de mond te worden gestopt, mag een waarschuwing “Niet geschikt voor kinderen jonger dan 36 maanden” aangebracht zijn indien dit speelgoed een gevaar kan opleveren voor kinderen jonger dan 36 maanden zonder strijdig te zijn met het gebruik van het speelgoed waarvoor het bestemd is, nl. voor de kleine kinderen.

4.14. Zijn knuffelbeesten altijd bestemd voor kinderen beneden de 36 maanden?

Ja, speelgoed van eenvoudig ontwerp met zachte vulling bedoeld voor het vasthouden en knuffelen, wordt altijd beschouwd als speelgoed voor kinderen jonger dan 36 maanden. Bijgevolg moeten knuffelbeesten en de componenten en onderdelen daarvan die zouden kunnen loskomen voldoende groot zijn om niet ingeslikt en/of ingeademd te worden.

4.15. Mag een aanwijzing in verband met de gebruiksleeftijd vermeld worden?

Ja, indien het voor een veilig gebruik van het speelgoed nodig is, moeten waarschuwingen aangepaste gebruiksbeperkingen specificeren zoals een ten minste een minimum- of maximumleeftijd. Maar deze aanwijzing mag niet strijdig zijn met een veiligheidswaarschuwing zoals bijvoorbeeld de waarschuwing “niet geschikt voor kinderen beneden de 36 maanden” of het pictogram.

Bijvoorbeeld: de combinatie van de aanwijzing “1+” en de aanwijzing “niet geschikt voor kinderen beneden de 36 maanden” is niet toegestaan. Indien op het product deze waarschuwing is aangebracht, betekent dit dat dit product gevaarlijk is voor de leeftijdscategorie tot 36 maanden, terwijl dit product bestemd is voor deze leeftijdscategorie.

De aanwijzing van een gebruiksleeftijd is zuiver indicatief.

Het pictogram mag alleen gebruikt worden om “0 – 3” jaar aan te wijzen en niet voor een andere leeftijdscategorie om een slechte interpretatie van het symbool te vermijden.

4.16. Zijn gezelschapsspellen speelgoed?

Indien het gezelschapsspel, al dan niet uitsluitend, bestemd is voor kinderen jonger dan 14 jaar is het speelgoed en moet het voorzien zijn van de CE-markering.

Gewone en simpele kaartspelen (geen speciale kaartspelen) worden niet beschouwd als speelgoed, maar het is geen overtreding ze wel als speelgoed beschouwd worden.

4.17. Is een step speelgoed?

Enkel steps voor kinderen die niet bestemd zijn om gebruikt te worden voor sport- of verplaatsingsdoeleinden op openbare wegen of openbare paden, worden als speelgoed beschouwd.

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

De speelgoedsteps moeten volgende waarschuwing dragen: “Waarschuwing. Beschermingsmiddelen dragen. Niet gebruiken in het verkeer”.

De norm EN 71-1 preciseert een bijkomende eis om als speelgoed beschouwd te worden, namelijk ze moeten bestemd zijn voor kinderen met een maximumgewicht van 50 kg. Bovendien moet de waarschuwing voor speelgoedsteps in dat geval een bijkomende informatie bevatten. Voor de speelgoedsteps bestemd voor kinderen met een lichaamsgewicht lager of gelijk aan 20 kg, of 50 kg voor andere modellen, moet de waarschuwing eveneens de informatie over het maximumgewicht bevatten, namelijk door de volgende waarschuwing:

“Waarschuwing. Beschermingsmiddelen dragen. Niet gebruiken in het verkeer. Max. 20 kg”
of “Waarschuwing. Beschermingsmiddelen dragen. Niet gebruiken in het verkeer. Max. 50 kg”

In de gebruiksaanwijzing moet erop gewezen worden dat met dit speelgoed voorzichtig moet worden omgegaan omdat er grote vaardigheid voor vereist is, teneinde valpartijen en botsingen met letsel voor de gebruiker en derden te voorkomen. Ook wordt aangegeven welke beschermingsmiddelen worden aangeraden (helm, handschoenen, kniebeschermers, elleboogbeschermers enz.).

Voor meer inlichtingen over steps, raadpleeg onze veiligheidsgids nr. 3 betreffende steps op onze website.

De Europese Commissie heeft ook een oriëntatiedocument gepubliceerd over steps:

Fr: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_fr.pdf

Eng: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/001_20120709_guide_scooters_en.pdf

4.18. Wat verstaat men onder een speeltoestel?

Een speeltoestel is speelgoed bestemd voor huishoudelijk gebruik waarvan de draagstructuur tijdens het spelen op dezelfde plaats blijft staan en dat bestemd is om kinderen een van de volgende activiteiten te laten verrichten: klimmen, springen, schommelen, glijden, slingeren, ronddraaien, kruipen, binnensluipen of een combinatie daarvan.

4.19. Moeten speeltoestellen van een waarschuwing voorzien zijn?

Ja, op speeltoestellen wordt de volgende waarschuwing aangebracht:

“Waarschuwing. Uitsluitend voor huishoudelijk gebruik”.

Volgens de norm EN 71-8 moet het speeltoestel of zijn verpakking, indien van toepassing, een waarschuwing bevatten over de minimum- en/of maximumleeftijd en het minimum- of

maximumgewicht van de gebruiker, en aangeven of het speeltoestel bestemd is om binnen of buiten te gebruiken.

Aan een balk bevestigd speelgoed en andere speeltoestellen, indien van toepassing, dient te zijn voorzien van een gebruiksaanwijzing, waarin de aandacht wordt gevestigd op de noodzaak van periodieke controles en onderhoud van de belangrijkste delen (ophangingsmiddelen, haken, bevestiging op de grond enz.). In de gebruiksaanwijzing moet tevens aangegeven worden dat bij het nalaten van deze controle gevaar voor vallen van de kinderen of omvallen van de toestellen ontstaat.

Tevens worden aanwijzingen voor een correcte montage van het speelgoed gegeven, met vermelding van de delen die bij verkeerde montage gevaren kunnen opleveren. Er wordt specifieke informatie gegeven over geschikte oppervlakken voor het plaatsen van het speelgoed.

4.20. Wat verstaat men onder functioneel speelgoed?

Functioneel speelgoed is speelgoed dat op dezelfde manier functioneert en wordt gebruikt als voor volwassenen bedoelde producten, apparaten of installaties en daar vaak een schaalmodel van is.

Bijvoorbeeld: een koffiezetapparaat dat werkelijk kan koffie maken is een functioneel speelgoed.

Men mag echter functioneel speelgoed niet verwarren met functionele onderwijsproducten. De functionele onderwijsproducten worden door een nominale spanning hoger dan 24 V gevoed en uitsluitend verkocht om gebruikt te worden voor educatieve doeleinden. De functionele onderwijsproducten zijn geen speelgoed.

4.21. Moet functioneel speelgoed van een waarschuwing voorzien zijn?

Ja, op functioneel speelgoed of de verpakking dient te zijn vermeld:

“Gebruiken onder direct toezicht van een volwassene”.

Dit speelgoed gaat bovendien vergezeld van een gebruiksaanwijzing met instructies inzake de bediening en de door de gebruiker in acht te nemen voorzorgsmaatregelen. Ook wordt aangegeven dat veronachtzaming van deze voorzorgsmaatregelen leidt tot nader aan te geven gevaren die eigen zijn aan het apparaat of het product, waarvan het een schaalmodel of een imitatie vormt. Er wordt tevens aangegeven dat het speelgoed buiten het bereik van kinderen onder een bepaalde leeftijd, die door de fabrikant nader te bepalen is, moet worden gehouden.

4.22. Wat verstaat men onder chemisch speelgoed?

Chemisch speelgoed is speelgoed dat bedoeld is voor het rechtstreeks hanteren van chemische stoffen en mengsels en dat onder toezicht van volwassenen gebruikt wordt op een manier passend bij een gegeven leeftijdsgroep.

Als chemisch speelgoed worden beschouwd: scheikundedozen voor chemische proeven, conserveersets, miniatuursets voor keramiek, emaillering, fotografie en soortgelijk speelgoed.

4.23. Moet chemisch speelgoed van een waarschuwing voorzien zijn?

Onverminderd de toepassing van communautaire wetgeving betreffende de indeling, etikettering en verpakking van bepaalde stoffen en mengsels, wordt in de gebruiksaanwijzing van speelgoed dat stoffen of mengsels bevat die als zodanig gevaarlijk zijn, gewaarschuwd voor de gevaarlijke aard van die stoffen of mengsels en worden daarin de voorzorgsmaatregelen vermeld die de gebruiker moet nemen om de desbetreffende gevaren te vermijden, die al naargelang van het type speelgoed kort nader worden aangeduid.

Tevens wordt aangegeven:

- welke eerste hulp moet worden verleend bij ernstige ongevallen die het gevolg zijn van het gebruik van dit soort speelgoed;
- dat het speelgoed buiten het bereik van kinderen onder een bepaalde leeftijd, die door de fabrikant nader te bepalen is, moet worden gehouden.

Ter aanvulling van de in de eerste alinea bedoelde aanwijzingen wordt op de verpakking van chemisch speelgoed de volgende waarschuwing aangebracht: "Niet geschikt voor kinderen jonger dan (*) jaar. Gebruiken onder toezicht van volwassenen".

(*) Leeftijd door de fabrikant te bepalen.

4.24. Worden skateboards en rolschaatsen als speelgoed aanzien?

Dat hangt af van het doel en van het publiek waarvoor deze producten bestemd zijn.

Rolschaatsen, inlineskates, skateboards die bestemd zijn voor sportdoeleinden voor kinderen met een lichaamsgewicht van meer dan 20 kg, worden niet als speelgoed beschouwd.

In de andere gevallen worden ze als speelgoed beschouwd.

Indien deze producten als speelgoed verkocht worden, wordt daarop de volgende waarschuwing aangebracht: "Beschermingsmiddelen dragen. Niet gebruiken in het verkeer".

De norm EN 71-1 preciseert bovendien dat de waarschuwing voor dit speelgoed ook de informatie over het maximumgewicht moet bevatten, namelijk door de volgende

waarschuwing: "Waarschuwing. Beschermingsmiddelen dragen. Niet gebruiken in het verkeer. Max. 20 kg"

Voorts wordt er in de gebruiksaanwijzing op gewezen dat met dit speelgoed voorzichtig moet worden omgegaan omdat er grote vaardigheid voor vereist is, teneinde valpartijen en botsingen met letsels voor de gebruiker en derden te voorkomen. Ook wordt aangegeven welke beschermingsmiddelen worden aangeraden (helm, handschoenen, kniebeschermers, elleboogbeschermers enz.).

De Europese Commissie heeft ook een oriëntatiedocument gepubliceerd over sportuitrustingen/speelgoed:

Fr: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/014-guidance_doc_sport equipments_fr.pdf

Eng: http://ec.europa.eu/enterprise/sectors/toys/files/guidance-documents/014-guidance_doc_sport equipments_en.pdf

Beschermingsmiddelen moeten voldoen aan het koninklijk besluit van 31 december 1992 betreffende het op de markt brengen van persoonlijke beschermingsmiddelen.

4.25. Wat verstaat men onder waterspeelgoed?

Waterspeelgoed is speelgoed dat in staat is een kind te dragen of boven water te houden en bedoeld is voor gebruik in ondiep water. Ze moeten, gelet op het voorgestelde gebruik ervan, zodanig ontworpen en vervaardigd zijn dat het gevaar voor verlies van het drijfvermogen van het speelgoed alsmede van de steun die het aan het kind geeft, zo klein mogelijk is.

4.26. Moet waterspeelgoed voorzien zijn van waarschuwingen?

Ja, op waterspeelgoed moet de volgende waarschuwing aangebracht worden:

"Gebruiken in water waar kinderen kunnen staan en onder toezicht van volwassenen".

Reclame of een illustratie mag niet aangeven of impliceren dat het kind zonder toezicht in veiligheid zal zijn met dit speelgoed.

4.27. Moet speelgoed in levensmiddelen voorzien zijn van waarschuwingen en een eigen verpakking hebben?

Ja, op speelgoed dat in levensmiddelen is opgenomen of daarmee is samengevoegd, wordt de volgende waarschuwing aangebracht:

"Bevat speelgoed. Toezicht door volwassenen aanbevolen".

Bovendien moet al het speelgoed dat in levensmiddelen is opgenomen of daarmee is samengevoegd, een eigen verpakking hebben zodat het van de levensmiddelen gescheiden wordt. Voorbeelden zijn speelgoed in verrassingseieren, speelgoed in ontbijtgranen, enz.

"De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België."

Deze verpakking moet, in de staat waarin zij verstrekt wordt, groot genoeg zijn om niet te kunnen worden ingeslikt of ingeademd.

4.28. Is speelgoed dat op het moment van consumptie stevig aan een levensmiddel bevestigd is, toegelaten?

Producten waarbij het levensmiddel eerst moet worden geconsumeerd – en niet alleen verwijderd - om rechtstreeks toegang te krijgen tot het volledig speelgoed, zijn verboden.

Onderdelen van speelgoed die op een andere manier aan een levensmiddel bevestigd zijn, moeten van voldoende afmetingen zijn om niet ingeslikt of ingeademd te worden. Met andere woorden, deze onderdelen van speelgoed zijn toegankelijk zonder dat het levensmiddel hoeft te worden geconsumeerd of de onderdelen kunnen toegankelijk worden gemaakt door het levensmiddel met de hand te verwijderen. Volgens deze voorwaarden mogen het speelgoed en de onderdelen daarvan geen kleine onderdelen bevatten die tot verstikking kunnen leiden of die de luchtwegen intern kunnen afsluiten doordat zij in de mond of keelholte of bij de ingang van de lagere luchtwegen klem komen te zitten. Voorbeelden van deze producten zijn snoeplippenstift en bepaalde soorten lolly's.

4.29. Moet speelgoed dat beschermingsmaskers en helmen imiteert, voorzien zijn van waarschuwingen?

Ja, op imitaties van beschermingsmaskers en -helmen moet de volgende waarschuwing aangebracht worden:

"Dit speelgoed biedt geen bescherming".

4.30. Moet speelgoed dat bestemd is om boven een wieg, ledikantje of kinderwagen te worden bevestigd door middel van draden, koorden of riempjes, voorzien zijn van waarschuwingen?

Ja, bij speelgoed dat bestemd is om boven een wieg, ledikantje of kinderwagen te worden bevestigd door middel van draden, koorden of riempjes moet de volgende waarschuwing op de consumentenverpakking en permanent op het speelgoed zelf worden aangebracht:

"Om te voorkomen dat het kind verstrikt raakt en zich bezeert, verwijder dit speelgoed wanneer het kind op handen en voeten begint te kruipen."

4.31. Moeten verpakkingen voor geurstoffen in geurbordspelen, cosmeticsets en smaakspellen voorzien zijn van waarschuwingen?

Ja, op verpakkingen van geurstoffen in geurbordspelen, cosmeticsets en smaakspellen die bepaalde geurstoffen bevatten (de in de nummers 41 tot en met 55 van de in de eerste

alinea van punt 10 van deel III van bijlage II vermelde lijst bedoelde geurstoffen en de in de nummers 1 tot en met 11 in de derde alinea van dat punt vermelde lijst bedoelde geurstoffen van het KB speelgoed), wordt de volgende waarschuwing aangebracht:

"Bevat geurstoffen die allergie kunnen veroorzaken".

4.32. Zijn plastic juwelen die gebruikt worden om te spelen uitgesloten uit de reglementering?

Neen, het gaat hier om speelgoed.

Bijvoorbeeld: prinsessenjuwelen.

Modeaccessoires voor kinderen die niet bestemd zijn om te worden gebruikt bij het spelen, worden echter niet beschouwd als speelgoed.

4.33. Moeten ballonnen voorzien zijn van waarschuwingen?

Enkel de verpakking van latex ballonnen moet voorzien zijn van volgende waarschuwing: "Waarschuwing. Niet opgeblazen ballonnen of beschadigde ballonnen kunnen een risico op verstikking opleveren voor kinderen jonger dan 8 jaar. Toezicht door volwassenen is vereist. Houdt niet opgeblazen ballonnen buiten bereik van kinderen. Gooi beschadigde ballonnen onmiddellijk weg."

De ballonnen gemaakt van natuurlijk rubberlatex moeten eveneens de waarschuwing dragen: "Gemaakt van natuurlijk rubberlatex".

4.34. Zijn viltstiften en kleurpotloden speelgoed?

Niet noodzakelijk. Als de verpakking van de viltstiften en de potloden aantrekkelijk is voor kinderen, bijv. met figuurtjes of tekeningen van Walt Disney, en/of als ze in speelgoedwinkels worden verkocht, worden ze als speelgoed beschouwd.

Potloden en viltstiften voor beroep- of educatieve doeleinden zijn geen speelgoed. Producten bestemd om in scholen voor onderwijsdoeleinden te worden gebruikt en in andere pedagogische contexten, onder de toezicht van een volwassene instructeur, worden niet als speelgoed beschouwd.

4.35. Zijn magneten in speelgoed toegelaten?

Ja, maar onder bepaalde voorwaarden.

Volgens het koninklijk besluit van 25 juli 2008 tot verplichting van het aanbrengen van een waarschuwing op magnetisch speelgoed moet magnetisch speelgoed voorzien zijn van:

1. een waarschuwing die luidt als volgt: "Opgelet! Dit speelgoed bevat magneten of magnetische onderdelen. Magneten die in het menselijk lichaam aan elkaar of aan een

“De voorwaarden scheppen voor een competitieve, duurzame en evenwichtige werking van de goederen- en dienstenmarkt in België.”

metalen voorwerp hechten, kunnen ernstige of dodelijke letsels veroorzaken. Vraag in geval van inslikken of inademen van magneten onmiddellijk medische bijstand.”;

2. ofwel een gelijklopende waarschuwing, die gemakkelijk te begrijpen is en dezelfde boodschap overbrengt.

De waarschuwing moet duidelijk zichtbaar en leesbaar zijn, opvallen op de verpakking of aan het magnetisch speelgoed vastgehecht zijn, zodat de consument ze ziet op het ogenblik van de aankoop.

Daarnaast specificeert de norm EN 71-1 ook technische eisen voor magnetisch speelgoed. Elke magneet dat niet in zijn geheel bevestigd is, elk magneet en magnetisch onderdeel dat losgemaakt kan worden van een speelgoed, en ten slotte voor de magneten die toegankelijk zijn, maar niet grijpbaar zijn, moet ofwel een lagere magnetische flux kleiner dan $50 \text{ kG}^2\text{mm}^2$ ($0,5 \text{ T}^2\text{mm}^2$) hebben of niet volledig in de testcilinder voor kleine onderdelen passen (dus een zodanige omvang hebben dat het niet gemakkelijk kan worden ingeslikt).

Al de voormelde reglementeringen zijn beschikbaar op simpel verzoek of op onze website (<http://economie.fgov.be/veiligheid>).